

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, telefon
Hege Brekke Hellesøe, 5557 2352
Tom N. Pedersen, 55572119

Vår dato
06.09.2017
Dykkar dato
30.06.2017

Vår referanse
2017/2735 421.3
Dykkar referanse
16/2379

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20
5914 ISDALSTØ

Uttale til offentleg ettersyn av reguleringsplan for Langøy - Ospeneset akvakulturområde, plan-id 1263-1016606

Vi viser til brev av 30.06.17 med melding om offentleg ettersyn av reguleringsplan for Langøy - Ospeneset akvakulturområde. Vi viser også til avtale om utvida frist til etter 6.9.2017.

Bakgrunn

Planområdet utgjer til saman om lag 6 462 dekar. Kommuneplanen for Lindås set av areal til akvakulturføremål ved Langøy, Ådnøy og Ospeneset, føremål for bruk og vern av sjø og vassdrag, friluftsføremål i sjø og bandleggingssone (Naturvernombord - Grøningen). Lokalitetane ved Langøy og Ospeneset har godkjente løyve for produksjon av matfisk i sjø. Føremålet med planarbeidet er å få regulert tilstrekkeleg med areal til akvakultur for å kunne utnytte løyva som ligg til lokalitetane med best tilgjengeleg og sikker teknologi. Lokaliteten ved Ådnøy som ikkje er i bruk, er planlagt å regulere bort.

Fylkesmannen si vurdering

Fylkesmannen er positiv til at det no er laga ein reguleringsplan der ein skildrar dagens tilstand i området og verknaden av planen. Planskildringa og konsekvensutgreiinga er i hovudsak fyldig og god. Vi har likevel nokre merknadar til utgreiingane og til planen.

Planområde

I uttalen vår til oppstart meinte vi at planområdet burde vere større, slik at fortøyningane til anlegget også vart med i planen. Forankringsanlegga er tilhøyrande anlegget. Det vil vere av betydning for andre interesser (t.d. fiskeri, friluftsliv, forsvar, nabokommune) å få vite kor dei ligg. Vi har difor meint at det ideelle vil vere å vise dei konkrete områda der andre interesser vert negativt påverka eller sett til sides i plankartet.

Dette innspelet er det ikkje teke omsyn til i planen som no ligg føre. Fylkesmannen finn likevel i dette konkrete høvet å kunne godta det, då kommuneplanane i både Lindås og Masfjorden gjennom føresegner opnar opp for etablering av naudsynte fortøyningar til AK-anlegg. Planomtalen og konsekvensutgreiinga tar også for seg fortøyningane i skildringane og vurderingane sine. Vi vil likevel halde fast ved at som hovudregel bør område for fortøyningane vere markerte i plankartet, men legg til grunn at dette temaet vert handtert ved rullering av arealdelen av kommuneplanen, eventuelt i komande interkommunal plan for Austfjorden.

Utgreiingane

Vi meiner som sagt at utgreiingane i hovudsak er gode, men at det likevel manglar noko på tema naturmangfald, spesielt når det gjeld kunnskapsgrunnlaget om tilstanden for anadrom laksefisk. Vi set pris på at dei ulike vassdraga/ stammane i fjordsystemet som kan bli påverka er vist. Vi saknar likevel ei meir utfyllande vurdering av verdien og potensialet desse har, som del av naturmangfaldet og som kjelde til mellom anna fritidsfiske og rekreasjon. Fylkesmannen vil til dømes peike på at Frøysetvassdraget vert kalka, med bruk av betydelege statlege midlar, for å betre miljøtilstanden og tilhøva for laks- og sjøaurebestandane. Matre-, Haugsdalsvassdraga, samt Storelva i Lindås, er vassdrag med høg naturgitt produksjon av sjøaure i hordlandsmålestokk. Fleire andre mindre vassdrag har òg hatt sjøaurestammar med potensiale for hausting, til dømes Andvikselva.

Planomtalen skildrar mellom annan lakselussituasjonen i fjorden som ein kjend negativ påverknadsfaktor på desse stammane. Vi registrerer at det her ikkje er nytta sist oppdaterte kunnskap. Vi vil difor peike på at overvakingsdata over fleire år (20015 t.o.m. 2017) viser at desse stammane er svært negativt påverka, med høg pårekna dødlegheit, særleg på utvandrande sjøauresmolt (periodevis > 90%). Vi meiner dermed at konsekvensutgreiinga er uklar på kor alvorleg lakselussituasjonen er i området, ut frå eit villfiskperspektiv.

Konsekvensutgreiinga tek elles utgangspunkt i arealendring på lokalitetane og auke i tal merdar utan auke i MTB. Utgreiinga konkluderer dermed med at det blir lite endring i lusessituasjonen. Erfaringa vår er at ei anleggutviding på ein lokalitet ikkje sjeldan bli følgd av eit ønskje om MTB utviding i etterkant, dersom arealet er stort nok til det. Det vil i så fall kunne føre til ei ytterlegare forverring av lusessituasjonen og auka press på naturmangfaldet i området. Fylkesmannen er difor einig med, og legg til grunn intensjonen i denne planen, om at det ikkje vert lagt opp til auke i biomasse som følgje av arealendringane som no vert gjort i planen. Vidare legg vil til grunn at dette planarbeidet ikkje kan nyttast som tilstrekkeleg planavklaring når det gjeld ein høgare biomasse enn det som er gitt løyve til i dag.

Vi viser elles til *Vurdering av lakselusindusert villfiskdødlighet per produksjonsområde* (http://www.imr.no/filarkiv/2017/05/samlet_rapport.pdf/nb-no) og til *Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2017* (http://hi.no/filarkiv/2017/05/risikorapport_2017.pdf/nb-no).

Fiskesjukdom

Vi kan ikkje sjå at fiskesjukdommar som til dømes pankreas sjukdom (PD) er omtalt. Verken tilstand i oppdrettsanlegga eller eventuell verknad på villfisk er drøfta. Når det gjeld sjukdomskontroll- og handtering i anlegga vert det som kjent adressert og handtert i det ordinære fiskehelsearbeidet i regi av Mattilsynet. Med støtte i generelle føresetnader for risikovurdering (ROS-analyse) i planar, meiner vi likevel at kjend kunnskap om sjukdomssituasjonen i fjord-systemet og mogeleg påverknad på villfisk, burde ha vore omtalt.

Vi legg på generelt grunnlag til grunn at i følgje den statlege risikovurderinga for norsk fiskeoppdrett, er det per i dag ikkje kunnskapsgrunnlag for å slå eintydig fast korleis eventuell spreying av ulike sjukdommar frå oppdrettsfisk kan påverke ville laksefiskbestandar. Men så langt ein veit, er det anslått at risikoene for bestandsregulerande effekt for dei sjukdommar ein har kunnskap om, er låg. Fylkesmannen meiner som nemnt likevel at det ville vere ei føremon om planen drøfta det nærmare med utgangspunkt i kjend kunnskap om dette konkrete fjord-systemet, som ein del av ROS-analysen, ev. som ei meir utfyllande skildring av mogelege verknader for naturmangfaldet, jf. naturmangfaldlova § 8.

Friluftsliv

Fleire av merknadane til oppstart viser eit engasjement rundt korleis ein utviding av anlegga vil påverka friluftslivet. Fylkesmannen meiner det kan stillast spørsmål ved om verknaden for friluftsliv er undervurdert i konsekvensutgreiinga og rår til at Lindås kommune føl det opp i det vidare arbeidet med planen.

Oppsummering

Fylkesmannen meiner at planen i hovudsak er framstilt på ein god måte. Vi vil ikkje motsetje oss at reguleringsplanen for Langøy – Ospeneset vert vedtatt som grunnlag for ei effektiv og driftsmessig sett hensiktsmessig drift av gitte akvakulturløyve. Vi vil likevel sterkt rå til at planskildringa vert utfylt noko på dei tema vi har hatt merknader til, før kommunen som planstyresmakt tek endeleg stilling til om planen bør vedtakast.

Vi har vore i ein god dialog med Lindås kommune under vegs. Kommunen har signalisert at det kan bli ønskjeleg med eit dialogmøte, før ein tek planen opp til slutthandsaming. Vi vil vere positive til eit slikt møte dersom kommunen ber om det og vil i så fall kunne leggje til rette for at andre statlege styresmakter kan delta, dersom det er til hjelp i det vidare arbeidet med planen.

Med helsing

Egil Hauge
fagdirektør

Hege Brekke Hellesøe
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.